

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM.

Ara: 30 fillér.

1961. MÁRCIUS 14.

Tavaszi emlékezés

Két forradalom emléknapja — egy nép két forradalma, mely a mi győzelmünket készítette elő. Köztük 71 év a különbség, mégis van összefüggés a két dátum között. 1848-ban épp úgy, mint 1919-ben a magyar nép az emberi haladás évonálabban harcolt. Március 15 és március 21 történelmünk legszebb fejezetei.

Két ünnep — egy emlékezés. Petőfi és Kossuth forradalma folytatódott az új történelmi feltételek között a proletárdiktatúráért harcoló munkások küzdelmével, amelyek élén most már tudatos erő, a Kommunista Magyarországi Pártja állott.

Mindkét forradalmat döntően a nemzetközi reakció erői fojtották véreb — de március 15 és március 21 még bukásával is emlékoszlopot állított népünk hősiességének és előkészítette új, mai társadalmunk feltételeinek megérlelődését.

Minden tavasszal történelmünk e két nagy forradalmára emlékezünk mi az utódok, akik továbbvisszük és valórváltjuk nagy igazságait.

Eredmények — feladatok

A KISZ V. B. tanulmányi jelentése

Az első félévi tanulmányi eredményeket elemezve az a kép tárul elénk, hogy a célkitűzéseinket nagy általánosságban sikerült megvalósítani. Bár az egyetemi tanulmányi átlag csak kismérvű javulást mutat, az elmúlt félévi eredményekhez viszonyítva (3,58), mégis elmondhatjuk, születtek nagyon szép eredmények.

Az általános kar tanulmányi átlaga 3,61, a kereskedelmi karé 3,60 és az ipar karé — mélyen az egyetemi átlag alatt — 3,50. Az ipar kar eredményét nagymértékben rontotta a harmadik évfolyam 3,21-es átlaga. Szép eredményt ért el az ipar negyedik évfolyam 3,80-as, és az általános kar első évfolyam 3,69-es eredményével.

Az egyetemi KISZ-tagok átlaga, hosszú idő óta először,

magasabb az egyetemi átlagnál: 3,60.

Az első évfolyamon az átlag alatt maradt a KISZ-tagok eredménye. Az ipari KISZ-

alapszerv negyedik évfolyamon a kizsések átlaga (III. évfolyam nélkül) 3,81, a IV. évfolyamon a kereskedelmi kari alapszerv 3,87, a III. évfolyam kereskedelmi kari alapszerv 3,75-ös eredménye dicséretre méltó. Az ipar szak III. évfolyam KISZ-tagjainak átlaga 3,22.

Az ideológiai tárgyak átlaga nem kielégítő: Általános kar 3,45. Ipari kar 3,08. Kereskedelmi kar 3,45, egyetemi átlag 3,35. Ez mélyen az egyetemi, valamint a kari, de különösen a KISZ-tagok átlagánál alatt van. Az ideológiai tárgyak átlaga, egyetemi szinten az I. és III. évfolyamon 3,21, illetve, 3,25. Az első évfolyam ipari karon a legalacsonyabb: 2,87.

Hasonló képet mutat a munkás-paraszt hallgatók eredménye. Általános kar 3,43. Ipar kar 3,42. Kereskedelmi kar 3,51 — egyetemi átlag 3,46. A kereskedelmi kar negyedik évfolyam eredménye ezen a téren is nagyon szép 3,78, leggyengébb a III. évfolyam iparszakosoké 3,12.

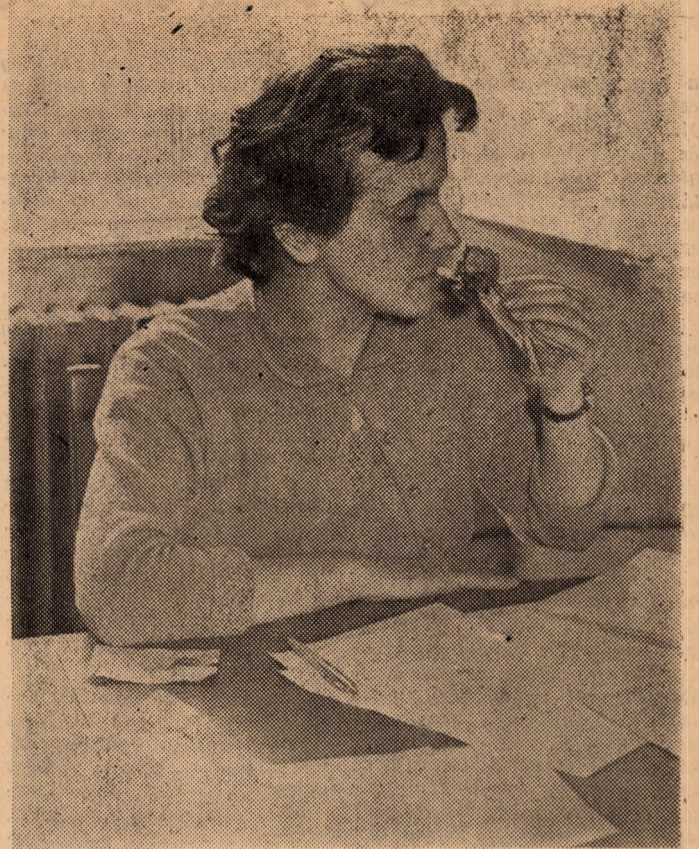
A KISZ-vezetőségi tagok

Az első félévi eredmények ismeretében a következőkben állapíthatjuk meg a második félév feladatait:

1. Fokozzuk kell a KISZ-csoporton belüli tanulmányi munkát, állandóan napirenden kell tartani a tanulmányi kérdéseket; a vezetőség minden tagja igyekezzék a saját területén ezzel foglalkozni. A jól megszervezett munkaértekezletek nagymértékben elősegíthetik a csoportok tanulmányi eredményének javulását. (Természetesen olyan munkaértekezletek, mint amilyent a II. évfolyam p. ü. 2-es csoportban tartottak, egyáltalán nem töltik be a célt).
2. A tanulmányi fegyelem kérdését a korábbinál fokoztatban kell előtérbe helyezni. A vezetőségek ne csak a vizsgák előtt foglalkozzanak a tanulmányi fegyelem — óralátogatások, órára való felkészülés, aktivitás — kérdésével, hanem folyamatosan vizsgálják ezt a területet.
3. A vezetőségek munkatervének összeállításánál feltétlenül figyelembe kell venni a speciális problémákat. (Itt a IV. évesek előtt álló államvizsgákra, az azokra történő tervszerű felkészülésre gondolok).
4. A munkaértekezleteknek a jó tanulmányi eredményt elért hallgatók mellett feltétlenül rá kell mutatniuk a lemaradókra. Megkülönböztetés nélkül — KISZ-tag, nem KISZ-tag, munkás-paraszt, vagy egyéb — felelőségre kell vonni a tanulmányi kötelezettségüket elhanyagoló hallgatókat. A III. évfolyam ipar karon már megindult ez a folyamat, ahol öt leg súlyosabban vétőt évisméltésre ítélt az állami vezetés.

Az elmúlt félévi tanulmányi munkánk értékelése ebben a cikkben még nem teljes. Nem foglalkoztunk olyan jelentős kérdésekkel, mint a kísérleti csoportok eredményeinek elemzése, vagy az egyetemen folyó TDK munka. Ezekre a későbbiek folyamán visszatérünk.

Befejezésül röviden annyit, hogy az „Ifjúság a szocializmusért” tanulmányi vállalkozásainak a második félévben még konkrétabbnak kell lennie. A legjobb eredmény a rendszeres, folyamatos évközi tanulással érhető el.

„A matematikai oktatás reformjában jelentős lépésnek tartom a terv-matematikai szak megindítását”

A bemutatkozás, az interjúkérés hálátlan kezdő pillanatain szinte észrevétlen túljutottunk Szép Jenő elvtársal a Gazdaságmatematikai Tanszék új vezetőjével. Már megismerkedett munkakörével, kollégáival — így a beszélgetés főleg új élményei, tapasztalatai, a tanszékvezető gondjai körül forog. Először talán mégis személyes jellegű kérdést:

— **Mióta foglalkozik matematikával, hol dolgozott eddig?**

— Húsz éve tanítok egyetemen és főiskolán. A Pázmány Péter Tudományegyetemen kezdtem 1941-ben, mint tanársegéd, 1946-tól mostanáig, pedig a Pedagógiai Főiskola tanára voltam. A Közgazdasági Egyetemen, még a Szerb utcai épületben 47-től 49-ig óraadó, külső tanárként működtem a főiskolai elfoglaltságom mellett.

— **A matematika melyik ágával foglalkozik leginkább?**

— Elsősorban algebraival. A modern algebra strukturálkával, amelyhez részben hozzátartozik az itteni egyetemi képzésben fontos területet elfoglaló lineáris algebra is.

— **Milyen tapasztalatokat szerzett egyetemünk matematikai oktatásáról?**

— Az már korábban világos volt, hogy modernizálni kell a tananyagot. Ez a követelmény áll most is előttünk. Különösen jelentős lépésnek tartom e téren a terv-matematikai szak megindítását — hiszen az egyéb szakosok esetében nem várható, hogy különösebben elmélyedjenek.

— **A matematika oktatás reform alatt áll — a jelenleg oktatott anyag minimális, nem több mint a bevezetés. Most azt kell számbavennünk, hogy a matematika milyen területei játszhatnak szerepet a gazdasági alkalmazásban. Még ez sem tisztázódott teljesen. A kellő áttekintéshez feltétlenül szükségesnek tartom az egyetem egyéb szakvezető tanszékeinek segítségét.**

— **A tananyagot érintő**

kérdéseken kívül milyen feladatokat tart munkakörében elsődlegesnek?

— Az egyetemi gyakorlatot látva, elsőnek a levelezők problémája ragadott meg. A levelezők ugyanazt a közgazdász diplomát kapják, mint a délelőttiék, ugyanakkor a matematikai képzettségük nem lehet hasonló értékű — hiszen a levelező formában valamivel hosszabb időszak (nem 3-4 hanem 5 félév!) kellene ahhoz, hogy ugyanazt a tananyagot közel hasonló színvonalon elsajátítsák. S mivel a levelező oktatás egész időtartama ma még hosszabb, mint a délelőttié, talán lehetőség nyílna a tananyag jobb elosztására is.

— Már megismerkedtem a tanszéki kollektívával, s jónak tartom. Igen előnyös, hogy csaknem mindnyájan fiatalok és így — az általános oktatási reform, és a matematika új ágainak a gazdasági életben való alkalmazásainak a küszöbén — megfelelő irányítás mellett — könnyebben indulhatnak meg és dolgozhatnak a matematika új területein. Éppen ezért elhatároztuk, hogy a tanszéki tudományos kutató munka tervét rövidesen közösen alakítjuk ki. Úgy vélem, hogy ebben a tervben biztos pont lehet a lineáris programozás témaköre.

A káderfejlesztés terén fontosnak látom új munkaerők biztosítását. Hiszen, ha továbbra is tartani akarjuk a 25-ös csoportlétszámokat a tanszék óraterhelése még ebben az évben három oktató munkába állítását teszi szükségessé, — fejezte be nyilatkozatát a Matematikai Tanszék vezetője.

LÉTSZÁMEMELÉS — GYAKORLATI MUNKA a belkereskedelmi szaktanácsadók javaslataiban

A belkereskedelmi szaktanácsadók jelentését vitatta meg legutóbbi ülésén az egyetemi tanács. Az alábbiakban a vita néhány fontosabb kérdéséről ismertetjük.

Egyetem és szakosítás

A belkereskedelmi szaktanácsadók igényeivel szemben az egyetem fokozza a szakosítást, a specializációt. Ilyen igényrel már az ipari szaktanácsadók is találkozottak — s mégis úgy döntött, hogy fakultatív, alternatív szemináriumokkal, nem további szakosítással, hanem speciálkollegiumokkal szolgálja a nagyobb helyi ismeretek megszerzését. A belkereskedelmi szaktanácsadók is úgy döntött: nem egyetemi feladat a specialisták képzése — s szintén csak alternatív, fakultatív tárgyak beállításával ismerteti meg az egyes területeket. Az egyetemi képzés csak népgazdasági ágak szerint tagozódik — s a hallgatók az adott munkakörben specializálódhatnak csak.

Gyakorlati év

azaz egy év fizikai munka az egyetemet megelőzően. Korábban elhangzott több olyan megállapítás, hogy csak fizikai munkáról lehet szó, és csak az iparban. Mivel az egyetemi tanács azt az álláspontot képviselte, hogy társadalmilag hasznos munkát követel meg — a belkereskedelmi szaktanácsadók azt javasolják, tegyék lehetővé, hogy a kereskedelemben töltéssék el gyakorlati évüket a belkereskedelmi szakosok, vagy pedig élelmiszeripari, vagy könnyűipari üzemből — hogy szakmailag is hasznosítható az egyetemet megelőző egy évet.

Az oktatás fejlesztése

Az ismeretek szélesítése érdekében a szaktanácsadók fontosnak tartja a felvételre ke-

reskedelmének oktatását. (A begyűjtés eltörlésével igen fontos és lényeges kereskedelmi tevékenységgé vált a mezőgazdasági termékek felvásárlása.)

A szaktanácsadók sürgeti a Kereskedelem gazdaságtana tankönyv átdolgozását — ennek a határidejét le is rövidítette, s az áruismereti oktatás javítása érdekében szükségesnek tartja áruismereti laboratórium felállítását. Javasolja még a közgazdasági munkában alkalmazható matematikai módszerek, számítási eljárások elsajátításának biztosítását.

A belkereskedelmi szaktanácsadók a diplomamunka készítését tartja az egyetemi tanulást méltó összefoglalójának, s a szinte szigorlati színvonalon mozgó államvizsgarendszer helyett ebben látja biztosítottnak a hallgatók tudásának — gyakorlati tapasztalatainak — kezdeti tudományos módszerének lemérhetőségét. (Ennek érdekében utolsó éven diplomaszemináriumot tartának, ahol a gyakorlati tapasztalatokat vitatják meg és módszertani segítséget nyújtanak az önálló munkához.)

Közgazdász igény — egyetemi létszám

Az évről évre növekvő igény az utóbbi években elérte a 100-120 belkereskedelmi szakos közgazdászt — amivel szemben az egyetem kínálata igen csekély — évi 30-40 fő. Ez a hallgatókra is károsan hat, hiszen olyan sok poszt állás között válogathatnak, hogy senki sem akar védeken dolgozni. Persze, ezen a szaktanácsadók véleménye szerint is a társadalmi ösztönzők fokozott alkalmazásával és magasabb vidéki kezdő fizetéssel lehet segíteni.

A szaktanácsadók és a kari tanács létszámemelési javaslatát az egyetemi tanács vita is támogatta.

TANSZÉKI VITA

A Statisztikai Tanszéken a napokban beszéltek meg a kommunista és munkáspártok moszkvai nyilatkozatát

1. **Romeo, Julia és a sötétség**
2. **Ifjúság a szocializmusért — szorgalommal**
3. **1961. évi költségvetés**
4. **Hozzászólás a vezércikkhez**

Romeo, Júlia és a sötétség

Mi az, amit az eredeti mű, a nagyovella írója, Jan Otcsenák és a film alkotói, Jiri Weiss, a neves rendező és Hanus operatőr, mondani akartak a menekülő szídlány és segítőjárta, később szerelmese történetével? Mi az, ami közössé teszi sorsukat az egykori Romeo és Júlia sorsával?

Shakespeare fiataljai közé egy társadalom ügykezett fiatal húzni előtérbe és embertelenségéből. Otcsenák hőseinek boldogságát ugyanilyen „eszmék” pörölye zúzza szét: a XX. század civilizált barbarizmusa — a fasizmus. Ez a közös vonás a hajdani és a modern Romeo és Júlia történetében. Bár a film nem érzékelteti kellően a fasizmus fojtó és mindent át meg átjáró légkörét, mégis a néző számára is érzékelhetővé válik az a kiengesztelhetetlen ellentét, ami a külvilág élet-árlánc forgataga és a padlásszoba nyugalma közt van. Az ellentétet az emeli a lehető legmagasabb fokra, hogy úgy érezzük, mintha a valóság és az álmovilág ellentéte lenne. A sötét fülke a padlason törékeny üvegalkitaként hat, melynek csak egy érintés kell, hogy nekünk összeterjőn, semmivé legyen. Tudjuk, érezzük, hogy ez az érintés bekövetkezik, mégis szentségtörésként hat, amikor a fasistákat kiszolgáló utcalány beteszti lábát a fiatalok közé. Ez és az ezt követő jelenetek a film legsikerültebb, igazán művészi képei.

A film egészéről szólva úgy tünik, hogy az alkotók a da-

rab első harmadában nem elég céltudatosan vitték a történet fonalát. A cselekmények tulajdonképpen két oldala van az egyik a fiatalok megismerkedése és szerelmük kibontakozása, a másik a velük szemben álló erők bemutatása. Az első feladatot a rendező tökéletesen megoldotta, nem úgy a másikat, ahol főleg külső-egyes és szokványos eszközöket alkalmaz. Ez az oka annak, hogy a már előbb említett ellentét párbaj gyengének érezzük az egyik oldalt, nem sikerült a fasizmust a maga embertelenségében a film művészi igényű kidolgozásának megjelölésére ábrázolni. Különösen áll ez a film első harmadára. A későbbiekben biztosan halad a cselekmény a végkifejülés felé. A megoldásban pedig sikerült a rendezőnek a külső eszközöket belsőkké változtatni.

A szereplők közül a két fiatal (Dana Szmutna és Ivan Mistrík) és az utcalányt alakító színészek igen jó játékot nyújtottak, hűen megvalósították a rendező elképzeléseit, bár Hanka sokkal asszonyosabban hatott, mint szerepe megkívánna. Valamivel gyengébbre sikerült a többi szereplő (az anya, a nagypapa és a vasutas) játéka, bár az utóbbiban inkább a forgatókönyv lehet a ludas.

Összefoglalva az elmondottakat: a film művészi igényű, egy nem jelentéktelen hiányosságot leszámítva, jól sikerült alkotás, nézőnek minden bizonnyal komoly és maradandó élményt jelent.

Gaal Gyula

A novella és a film

Irodalmi művek megfilmesítésénél ma már szinte közhely arról beszélni, mennyire elmarad a film az eredeti alkotástól — bármily nagyot is alkottak esetleg az átdolgozó művészek. Ennek döntő oka az alapvető műfaji különbség, és fontos szubjektív tényezőként közrejátszik a néző — rendszerint túlzott — várakozása is. Azt várjuk, amit az író alkotott, s mégsem azt, hiszen más a szó és más a kép művészete. Talán a műfordításhoz lehetne hasonlítani egy alkotás filmrevitelét. „Az és mégsem az — Szélfúttá árnyéka csak. — Az és mégsem az. — A lélek idézése.” A valóban jó megfilmesítés éppen azért jó, mert az író szándékát adja vissza, valóban a mű „lelkét idézi”, sajátosan hűtlen eszközökkel — mégis híven.

Miért áll föl — ezek figyelembevételével is — csodálatosan a néző, aki az eredeti mű-

vet is olvasta, ennek a filmnek a végén?

Mert a darab — kétségtelen erőnyire ellenére is — inkább „szélfúttá árnyék”, inkább a tartalom idézése, mint a léleké.

Otcsenák nagyovellája — a kritika tanúsága szerint is — korunk cseh irodalmának kiemelkedő alkotása.

Eszter (a filmbeli Hanka) és Pavel szerelme a pusztlás, tíz- és százezrek tragédiájának sötétjében bimbózik ki, amikor még olyan távolinak és hihetetlennek látszott a hajnal. A padlásszoba látszatabiztonsága és a valóság feszülő ellentéte a konkrét történelmi események következtében válik megrázóan hitelessé a műben, ezért nem kell az írónak olcsó eszközökkel, mesterségesen kialakítania ezt a légkört. Az érzelmi, lelki folyamatok ábrázolására Otcsenák, az „eszközök egyszerűségét” választotta, ezt a leg-

nehezebb megoldást, mikor apró, szinte töredékes mozzanatokból alakul ki az egész.

Nagyon megkapó az írás hangulata. A mű végén szinte szöveg szerinti megismétlődő bevezető rész szövegeztet meg a tragikus alaphangot, amely az események során kiszélesül, gazdagodik, árnyaltabbá válik, hogy a végén, épp az ismétlés következtében, az eredeti kezdő dallamra visszatérve, kialakuljon a hangulati szerkezet. A mű cselekménye igen tisztázott és logikus. Egy kollaboráns fasizta cseh alakjával, aki nemcsak embertársaitól, sajátmagától, hanem gazdától is fél, Otcsenák mesterségesen vezet el bennünket a tragédia elkerülhetetlen bekövetkezéséig.

Bár a filmben az alkotók felhasználták a műben önként kínálkozó vizuális, képi megoldásokat (a bevezető és befejező képsor, a táncjelenet), mégsem filmszerű az alkotás, mert jórészt csak ezekkel a lehetőségekkel éltek, és legnagyobb részben „fényképezett színházat” alkottak. Ez a film egyik legszembeütőbb gyöngéje.

A film első harmadában, amikor pedig az érzelmi aláfestés miatt éppen legfontosabb lett volna, külsőlegesen eszközökkel ábrázolták az alaphelyzetet, a veszély nagyonyis távolinak hat, s így később többször visszatérve kell a nézőnek a feszültséget, minden dráma alaphangját, felkeltetni. Ezt is sokszor ismert motívumokkal tesszik. (A házban lakó barát elhurcolása; Pavel osztálytársának letartóztatási jelenete). A néző önkéntelenül megéri a hitelesség hiányát, és a tragédia hőfoka is megszűnve a későbbiekben a gyengébb indulást.

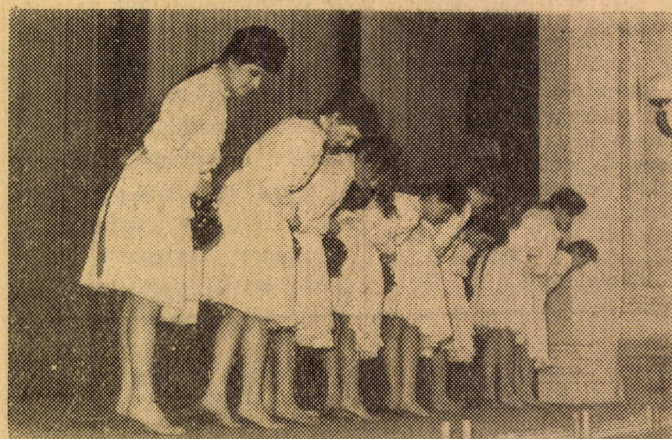
A lélekrajz — a filmszerűség hiánya miatt is —, kissé elnagyolt, s a film legjobb részei éppen ezért, mintegy stílusörösz jelentenek a mű egészéhez képest.

Az események láncolata sem olyan következetes a filmben, mint a novellában. A németbarát „színész” figurája jó, de sokkal inkább véletlenszerűvé, mint szükségesszerűvé teszi a tragédia bekövetkezését. Az ő féltelme a statáriumból kevésbé indokolt, mint a novellabeli kollaboránsé.

Mindezeket a forgatókönyv gyöngéket, a rendező és az operatőr kevésbé elmélyült munkájára lehet visszavezetni, s emnyiben foglalható össze a néző-olvasó csalódásának oka is, és ezzel indokolható egyben az is, miért nem éri el a film a maga világában azt a művészi szintet és rangot, amit az írás meg tudott szerezni magának.

Jakab Zoltán

Művészeti csoportjaink bemutatja estje

Március 7-én, kedden este egyetemünk művészeti csoportjai bemutatják műsorukat az egyetem oktatóinak, dolgozóinak és hallgatóinak. Az es-

Az 1961. évi költségvetés

A szocialista gazdasági rendszerben a költségvetés szerepe sokkal jelentősebb, mint a tőkés társadalomban. Míg ott lényegében az igazgatási és katonai kiadások előirányzatait tartalmazza, addig nálunk a népgazdaság felhalmozásainak zöme és a fogyasztási alap jelentős részét kitevő közéleti fogyasztás a költségvetésen keresztül kerül elosztásra. Ezért a szocialista költségvetés volumene a nemzeti jövedelemhez képest nagyobb, mint a tőkésországok költségvetésé. A szocialista költségvetés e tulajdonságánál fogva széleskörűen tükrözi a népgazdaság eredményeit és problémáit. Így van ez a mi 1961-es költségvetésünkkel is.

A költségvetés az adóterhek könnyítése mellett nagyszámúval ennél sokkal jelentősebb segítséget nyújt a mezőgazdaság szocialista átalakításához egyes kiadási előirányzatok keretében. A termelőszövetkezetek részére 3,4 milliárd forint hosszú- és közép lejáratú hitelt biztosított a költségvetés, amelynek nagyobb része — közel 2 milliárd forint — a szövetkezetek beruházásait segíti elő. A beruházások első sorban a közös sertés- és baromfi-férőhelyek fejlesztését, 274 000 sülőszállás, 254 000 sertéshizlaldai és több mint 1 millió darab baromfi-férőhely létesítését, Mintegy 10 300 tenyész- és 77 000 növendékmarha-férőhely épül. Gépi beruházásra több mint 400 millió forint hitelt kapnak a szövetkezetek. A gépi beruházások elsősorban a növénytermesztést segítik a termelés műszaki-technikai színvonalának és a munkatermelékenységnek gyors ütemű emelésével. Csaknem 1,5 milliárd forintot tesz ki azoknak az állami támogatásoknak az összege, amelyet géppálya-építési, ut- és távvezeték-építési, vetőmag- és tenyészállat-vásárlási, talajjavítás formájában és egyéb úton kapnak a szövetkezetek. Közel 700 millió forint szolgálja a tagok szociális és egészségügyi (családi pótlék, kórházi és rendelőintézetek szolgáltatás stb.) ellátását. Az állami költségvetés előirányzatai és a saját erő növekedésének megfelelő anyagi fedezetet biztosít arra, hogy a termelőszövetkezetek megteremtésük a nagyüzemi gazdálkodás alapjait és ezáltal termelésüket felendítsék. Ennek feltétele az azonban a szakirányítás, a munkaszervezés, a munkafegyelem erőteljes megújítása, az újonnan alakult termelőszövetkezetekben állami gazdaságaink példájának megfelelő alkalmazása.

Rendkívül fontos a terv ezen előírásainak betartása, mert korábban e tekintetben a végrehajtás nem volt kiengesztelődött. A termelés növekedésének csak kevesebb mint a felét biztosította az elmúlt években a termelékenység emelkedése. A fejlett szocialista országok hasonló eredményei ennél jóval kedvezőbbek. A termelés gazdaságossága terén még sok fogyatékos tapasztalható, különösen egyes exportcikkek gyártásánál. Az elmúlt években nagy számmal végzett gazdaságossági számítások azt mutatják, hogy termelési és exportstruktúránk megfelelő kialakítására még sok a tennivaló.

Az államháztartás előirányzatai tükrözik a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatos feladatokat és problémákat is. A lakosság adóbefizetései az elmúlt évekhez képest kerekén 570 millió forinttal csökkennek. A termelőszövetkezetek adóbefizetésének emelkedése nem ellen-súlyozza a lakosság adóinál mutatkozó kiesést. Ebben kifejezésre jut, hogy államunk adókedvezményeinek formájában is jelentős támogatást nyújt a szövetkezeti parasztságnak és ezáltal lehetővé teszi, hogy a szövetkezetek megalakulásuk, megszilárdításuk periódusában anyagi eszközeiket közvetlenül a nagyüzemi termelés feltételeinek megteremtésére is fordítsák.

A költségvetés az adóterhek könnyítése mellett nagyszámúval ennél sokkal jelentősebb segítséget nyújt a mezőgazdaság szocialista átalakításához egyes kiadási előirányzatok keretében. A termelőszövetkezetek részére 3,4 milliárd forint hosszú- és közép lejáratú hitelt biztosított a költségvetés, amelynek nagyobb része — közel 2 milliárd forint — a szövetkezetek beruházásait segíti elő. A beruházások első sorban a közös sertés- és baromfi-férőhelyek fejlesztését, 274 000 sülőszállás, 254 000 sertéshizlaldai és több mint 1 millió darab baromfi-férőhely létesítését, Mintegy 10 300 tenyész- és 77 000 növendékmarha-férőhely épül. Gépi beruházásra több mint 400 millió forint hitelt kapnak a szövetkezetek. A gépi beruházások elsősorban a növénytermesztést segítik a termelés műszaki-technikai színvonalának és a munkatermelékenységnek gyors ütemű emelésével. Csaknem 1,5 milliárd forintot tesz ki azoknak az állami támogatásoknak az összege, amelyet géppálya-építési, ut- és távvezeték-építési, vetőmag- és tenyészállat-vásárlási, talajjavítás formájában és egyéb úton kapnak a szövetkezetek. Közel 700 millió forint szolgálja a tagok szociális és egészségügyi (családi pótlék, kórházi és rendelőintézetek szolgáltatás stb.) ellátását. Az állami költségvetés előirányzatai és a saját erő növekedésének megfelelő anyagi fedezetet biztosít arra, hogy a termelőszövetkezetek megteremtésük a nagyüzemi gazdálkodás alapjait és ezáltal termelésüket felendítsék. Ennek feltétele az azonban a szakirányítás, a munkaszervezés, a munkafegyelem erőteljes megújítása, az újonnan alakult termelőszövetkezetekben állami gazdaságaink példájának megfelelő alkalmazása.

A költségvetés jelentős összegeket irányoz elő állami beruházásokra és a népgazdaság készleteinek növelésére. Rá kell mutatni arra, hogy beruházási előirányzataink az előző évhez képest némileg csökkentettük, ugyanígy mérsékeljük valamelyest a vállalati és tanácsi alakokat is. Az előirányzatok csökkentése még fokozottabban állítja előtér-

A költségvetés jelentős összegeket irányoz elő állami beruházásokra és a népgazdaság készleteinek növelésére. Rá kell mutatni arra, hogy beruházási előirányzataink az előző évhez képest némileg csökkentettük, ugyanígy mérsékeljük valamelyest a vállalati és tanácsi alakokat is. Az előirányzatok csökkentése még fokozottabban állítja előtér-

be a rendelkezésünkre álló erőforrások koncentrációjának szükségességét. E téren még nagyon sok a fogyatékos, túl sok helyen viszonylag kis létszámmal építkezünk, létesítményeink befejezése elhúzódik és drágább a kelleténél. Sok probléma jelentkezik a gépi beruházásoknál is a koordináltság tekintetében, valamint az importmegrendelések gyakran nem kellő átgondoltságában. A beruházások elaprózása lelassítja népgazdaságunk fejlődését, éppen ezért a beruházások tervszerű megvalósítását az év folyamán gazdálkodásunk előterébe kell állítani.

A közéleti szerek előirányzatai az előző évi teljesítéssel szemben kerekén 1,6 milliárd forinttal emelkednek. Az egészségügyi, szociális, társadalombiztosítási, oktatási, művelődési, valamint egyéb kulturális feladatok, az ilyen jellegű intézmények és intézetek fenntartási kiadásai az összköltségvetésnek 27,3 százalékát teszik ki. A gyógyintézetek ágyak száma az év folyamán 1200-zal, a rendelő- és gondozóintézetek szakorvosi napi órák száma több mint 1400-zal, a területi állandó bölcsődei férőhelyeké 1500-zal, a szociális otthoni férőhelyeké 500-nal emelkedik. Az év végére az ország lakosságának már csaknem 95 százaléka társadalombiztosított lesz. Számottevően — 5,2 százalékkal — növekednek a tanácsi költségvetési szerek előirányzatai is. Az egészségügyi, a szociális, valamint a kulturális kiadások növekedése jelentős fejlődést tükröz, ugyanakkor a tényleges követelmények ez évtől fokozott mértékben érvényesültek.

Az 1961. évi állami költségvetés, amelyet az országgyűlés az elmúlt napokban tárgyalta és emelt törvényerőre, hű képet ad az eddig elért eredményekről és az 1961. évi népgazdasági tervben kitűzött feladatokról. Jelzi azt, hogy gazdasági életünk alapjai erősek. Ha a meglévő problémákat a vezetés színvonalának növelésével, a dolgozó tömegek aktív kezdeményezésével megoldjuk, olyan többleterőforrásokra tehetünk szert, amelyek alkalmasak újabb feladatok megoldására, az ország fejlődésének meggyorsítására.

dr. Timár Mátyas

pénzügyminiszterhelyettes, a Pénzügyi Tanszék vezetője

Tóth Iván gondonkaestje

Egyetemünk kultúrscsoportjainak sok irányú tevékenysége az elmúlt tanévben új színnel gazdagodott: megalakult a szolistaszabó, és csakhamar népszerűséget vívott ki magának. Az új együttes tagjai eddig hallgatóink előtt brigádban, vagy más kultúrrendezvényekben beelőző szavakkal, zeneszámokkal mutatkoztak be. A brigád azonban valóban „szolistaszabó” áll, akik egyénileg is képesek színvonalas előadástek tartására. Megérték a feltételei a kultúrrendezvények új típusának: a szolistaszabó önálló előadójestjeinek, ami egyben azt is mutatja, hogy egyetemünk kulturális élete nemcsak a csoportos, hanem az egyéni művészi teljesítmények kibontakozásának is alkalmas kerete.

Ezeknek az előadójesteknek sorozatát március 2-án Tóth Iván III. éves külker. szakos hallgató gondonkaestje nyitotta meg az egyetemi klubban.

Tóth Iván játékát nem először halljuk, és mindig megkapott muzikalitásával, a darabok mély átérzésével. Most, önálló estjén hosszabb, igényesebb műsorral lépett fel, amely alkalmas volt arra, hogy előadóművészetének sokoldalúságát csillogtassa. Műsorában szerepeltek közművelődési, könnyen élvezhető darabok (Massenet: Elegia, Saint-Saens: A hatyú), ugyanakkor a magyar előadói színvonalon ritkábban hallott művek is. Az előadásból ki kell emelni Boccherini: B-dúr koncertjének „adagio”-tételét, amely a közönség számára élményszámba ment, és ki kell emelni a különféle táncfeldolgozások előadásának kitűnő ritmikai megoldásait. A színet után, a műsor második részében Tóth Iván Dvorszák H-moll gondonkaversenyének I. tételét adta elő. Ez nagyjellegű vállalkozás volt — nem minden részletében nyújtott érett előadást.

Az előadójest Tóth Ivánt sokoldalú, fejlődőképes fiatal művészek mutatta be — olyan valakinek, aki bensőséges kapcsolatba tud kerülni a szerzőkkel, és önmaga csillogtatása nélkül képes gondolati érzéseiket és gondolatokat. Sok szerencsét, sikert kívánunk Tóth elvtársnak további művészi útjára!

A zongorakíséretet Holló Mária, a Zeneművészeti Főiskola hallgatója látta el. Finom érzékű kísérőnek mutatkozott; az első számok viszonylag halványabb tolmácsolása után nagy lendülettel, partnerével kitűnően együttműködve mozdította elő az est sikerét.

A zenei előadójest gazdag műsorát Drahot-Szabó Rózsa és Kigyóssy Éva szavallatai tették színesebbé. Az öt művelésükre majd akkor kerül sor, ha ők is önálló előadójesttel lépnek egyetemünk hallgatói elé!

Ezzel elérkeztünk az igen sikerült előadójest gyenge pontjához. A műsort váratlanul nagy közönség élvezte végig, és részesítette az előadókat a megérdemelt innepelésben. Sajnálatos azonban, hogy éppen egyetemünk hallgatói igen kis számban képviseltették magukat a nézőtérben — pedig ezzel nagy élvezettel fosztották meg magukat. Ettől függetlenül is úgy hisszük, hogy társaink kiemelkedő művészi teljesítményei megérdemlik az érdeklődést. Reméljük, hogy az előadójest sikerének híre fel fogja kelteni hallgatóink figyelmét a kultúrrendezvényeknek ez iránt az új típusa iránt.

Büszkék vagyunk arra, hogy egyetemünk hallgatói képesek ilyen magas színvonalú művészi teljesítményekre. Érdeklődéssel várjuk a következő önálló előadójestet, amely — ha jól értesültünk — Drahot-Szabó Rózsa szavallójestje lesz.

A könyvek védelmében

Könyvtárunk olvasótermében közel 10 000 kötet található, amelyet az olvasók szabadpólc rendszer alapján használnak. A könyvtár dolgozói mindent megtesznek, hogy segítsék az olvasók munkáját, sajnos a fáradozásuk nem mindig talál viszonzásra. Vannak, akik az olvasótermi könyveket megcsontkítják, el-tulajdonítják — kezdte nyilatkozatát Klug Ferenc elvtárs, az olvasószolgálat vezetője.

Szavainak illusztrálására néhány könyvet mutat. Hogy csak az érdekesebbeket említsük: a Töke I. és III-ik kötet, a Révai Nagy Lexikon VI. XIII., és XX. kötete, Hadrovics—Gáldi: Orosz—Magyar szótár, Sztálin: A leninizmus kérdései, Szocialista pénzügy és hitelrendszer jegyzet, Dosztojevskij: Bűn és bűnhődés, Kazakevics: Tavasz az Oderán és sorolhatnám még tovább. E művek sajnálatos közös vonása, hogy mindegyikből 8—10 sőt 100 lap is hiányzik, amelyet lelketlen olvasók téptek ki. Nevezheti-e magát művelt embernek, aki ilyen vandál cselekedetre vetemedik? És a többiek, akik szemet hunynak az ilyen cselekedet fölött, barátok, akik „falaz-

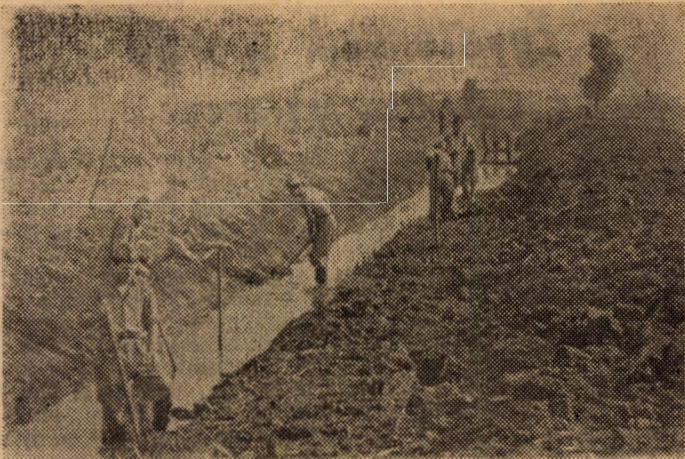
nak” hogy társuk nyugodtan rongálhassa a nép vagyonát. Bármilyen sajnálatos tény is ez, ennél súlyosabb problémánk is van, ahogy ezt „szomorú” statisztikánk mutatja. Múlt évben 13 könyvet csontkítottak meg és 179 könyvet tulajdonítottak el az olvasóteremből. Természetesen a drága és nehezen beszerezhető, sokszor pótolhatatlan könyveket viszik el. A „legkeresettebbekből”: Korán: Műszaki külkereskedelmi alapismeretekből 15, Obláh: A külkereskedelelem technikája 7, Vajda: Nemzetközi kereskedelem 7, Pénzügyi ellenőrzés 6, Réztei: Nemzetközi magánjog 4 kötetet vittek el. Ennek következtében előfordult, hogy nem tudjuk a felmerülő szükségleteket kielégíteni.

Kérjük olvasóinkat, különösen a KISZ-tagokat, akadályozzák meg, hogy vandál elemek a szocialista tulajdont rongálják, illetve el-tulajdonítsák. Már az olvasóteremben figyelmeztessék, hogy amit saját könyvével nem csinál, ne csinálja a közösségével sem!

A kollégistákat pedig arra kérjük, hogy a kollégiumban hanyódozó olvasótermi könyveket — sok van ilyen — hozzák vissza. Csak az olvasók segítségével tudja a könyvtár feladatát tökéletesen ellátni.

L. S.

Az idén is elmegyünk

Folyik a szervezés a nyári építőtáborokba. A fiúk idén Kazincbarcikkára, a lányok ismét Bodakajtorba mennek. A turnusok elosztása most jobb, és a szervezés is időben megkezdődött.

zetben ériék el, hogy mindazok jelentkezzenek, akiknek megvan a lehetőségük az építőtáborban való részvételre.

Jó a jelentkezési arányszám az Általános kar I–II. évfolyamán.

A március 5-i állapotnak megfelelően eddig, mintegy 250-en jelentkeztek. A szervezés útjában jó, hasonlóan továbbfolytatva, reméljük, március 15-ig a kívánt létszámot el tudjuk érni. Ehhez azonban szükséges, hogy minden csoportban, minden alapszerve-

lyamon; különösen kevesen jelentkeztek a Kereskedelmi kar I. évfolyamán. Ennek az alapszerveket további erőfeszítéseket kell tenni a szervezés sikeréért.

A tavalyi táborozás kellemes képeit idézzük fel a hangszíni képekkel.

A KISZ-klub márciusi programjából

Drahota Szabó Rózsa, egyetemünk II. éves hallgatója március 27-én önálló szavalestet tart, melyen a modern líra legszebb alkotásiból ad elő. Közreműködnek: Tóth Iván, Siklós Béla.

A **József Attila olvasómozgalom** második beszámoltóját tartjuk március 29-én, délután 4 órakor.

Március 30-án **Rényi Péter** elvtárs, a Népszabadság munkatársa előadást tart **Ifjúság és modern dráma** címmel. A témával kapcsolatos kérdéseket március 20-ig kérjük a kultúrásztályra leadni.

A VILÁG IFJÚSÁGA ÉLETÉBŐL

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség lapja képpel illusztrált cikkben számol be a KISZ I. kongresszusáról.

Nagyszabású énekfesztivált rendeztek Tokióban. Viharos taps köszöntötte Miike szénbányászainak kórusát, akik 300 napon keresztül harcoltak a törvénytelen elbocsátások ellen.

Ifjúság a szocializmusért — szorgalommal

A második évfolyam tanári „A” csoport munkájáról

A csoport munkaértekezletet tartott éppen, amikor felkerestem. Nem véletlenül választottam ezt a szakot, hiszen az egyetem legjobb tanulmányi eredményt elért csoportjáról van szó.

Az értekezlet tárgya: Az ifjúság a szocializmusért mozgalomban tett vállalások kiegészítése, „finomítása”. A mozgalom kezdete óta eltelt fél év alatt, többek között kiderült, hogy a vállalások mennyire voltak reálisak, főleg az egyes tagok szempontjából. Ehhez, persze még hozzátartozik az is, hogy most már csaknem teljes bizonyossággal eldönthető, melyek azok a vállalások, amelyek csupán csak formálisak. Ilyen és ehhez hasonló kérdéseket kellene a többi csoportértekezleten is megvitatni. Annál is fontosabbnak tartjuk ezt megemlíteni, mert még nemigen van tudomásunk arról, hogy más csoportok is foglalkoztak volna a vállalások kiegészítésével. (Természetesen, most nem arról van szó, hogy a teljesítés mértékét már mindenhol felmérték.)

Mi jellemzi ebből a szempontból a tanári „A”-csoport

munkáját? Vegyük a tanulmányi részt! Az elmúlt félévi tanulmányi, munka értékelésnél kiderült, hogy a vállalásokat teljesítették. Most, az eddigi sikereken felbuzdulva néhányan emelték vállalásaik színvonalát. Például Szalai Erzsébet közepes volt, év végére jót vállalt. A jeles és kitűnő tanulók általában már óvatosabbak voltak. Figyelembe vették, hogy év végén nyolc osztályzatuk lesz (amiben csak egy gyakorlati jegy van), tehát inkább negatív értelemben egészítették ki vállalásaikat, négyesen jobb eredményt nemigen vállaltak.

Miért jó az egyik TDK?

Azokban nemcsak egy terület van a tanulmányi munkánál, szorosan kapcsolódik ehhez a témához a TDK-munka is. A csoport két tanszéken (politikai gazdaságtan és gazdaságföldrajz) végez ilyen jellegű tudományos munkát. Sajnos, a földrajzosok (Szoersik és Sipos) még hozzá sem kezdtek és úgy néz ki a dolog, hogy ebben a félévben már

nem is csinálnak semmit, mert a tanszék nem szervezte meg jól a TDK-munkát, Merőben más a helyzet politikai gazdaságtanból. A politikai gazdaságtan tanszéken négyen dolgoznak a csoportból (a szó szoros értelmében dolgoznak). Rozgonyi és Gyetvai például üzemszociológiával és munkagazdaságtannal foglalkozik. A témákból dolgozatot is írnak. Ugyancsak dolgozat készül Kerepesi Katalin TDK-munkájából is. Persze polgárból sem dolgozik még mindenki, aki jelentkezett, de ennek már nem szervezési, hanem bizonyos objektív okai vannak, ti. olyan témát választottak, amihez az alapot csak egy bizonyos idő múlva fogják megszerezni, a kötelező tananyag keretein belül.

Általában tehát jól végzi a csoport a TDK-munkát, ez az eredmény pedig még jobbnak tűnik, ha az egyetemi átlagos színvonalal hasonlítjuk össze.

A vállalások kiegészítésé-ként látható, hogy a csoport 60 százaléka megya a KISZ nyári építőtáborajba (lányok is).

Fontos kérdés (különösen a II. évesek számára az), hogy az egyetemen eddig eltöltött idő alatt, mennyire alakult át a csoport közösséggé, milyen a csoportban a közösségi szellem?

Erdekes feltenni ezt a kérdést a most tárgyalt szak-kal kapcsolatban azért is, mert az első évben alakult csoport azóta az összetelt tekintve alaposan megváltozott, kicsérélődtek a tagok. Mégis megállapítható, hogy a csoport jó irányban fejlődött. Míg az első évben az volt a jellemző, hogy mindenki a maga kis egyéni érdekeivel törődött és fűtyült a másikra, addig most jelentős változások történtek. Az emberek törődnek egymással. Ez nemcsak szólam, komoly tartalom van mögötte; hogy csak egy esetet említsek: Scholcz Anna az év elején ki akart maradni az egyetemről, főleg a könyvtárral utóvizsgája miatt. A csoport és a tanárok munkájának eredménye, hogy mégsem ment el, sőt, az elmúlt félévet négyes eredménnyel u. v. nélkül zárta.

A pedagógiai munka is fontos

Sok tényező volt, ami a csoport ilyen pozitív átalakulását elősegítette. Ugy látjuk azonban, hogy a sok közül egy döntően kiemelkedik és ez — a pedagógusok nevelőmunkája. Itt is csak néhány legfontosabb tényezőt említnék. A gazdaságföldrajz tanszék már eddig is több kirándulásra vitte el a csoportot. Voltak Győrben, Tatabányán, és most készülnek fel egy újabb utra, Pécsre és környékére. Ez a kirándulás négyespos lesz. Nyilvánvaló, hogy a szakmai ismeretek bővítése mellett, más eredményei is voltak és lesznek ezeknek a kiruccanásoknak.

A csoportnak tulajdonképpen három nevelőtanára van, Bedő, Csanádi és Zalainé elvtársak. Érdekes, hogy egyikük munkája sem felesleges. Mindegyikük szaktárgyi és — nem utolsósorban — pedagógiai segítséget ad a csoportnak. Csanádi elvtárs például bírósági látogatásra viszi el a hallgatókat. Ezeket közvetlen beszélgetések követik, ahol a jogról, mint egyik szaktárgyról és a helyes emberi magatartásról egyaránt szó kerül.

Persze, azért a közösség még ma sem teljesen kiforrt. Jó az öt kollegista fiú kollektívája és ugyanilyen jó kollektíva van kialakulóban a kollegista lányok között is. Sajnos, a pestiek egy kissé még „külögnak” a csoportból. Összegezve tehát ezen a téren is a helyzetet, megállapíthatjuk, a második évfolyam tanári „A” szakja jó csoportkollektíva és fejlődése eddigi irányát megtartva még jobbá válhat.

— Gaal —

Félévi értékelés — munka közben

A KISZ-bizottság üléséről

Az egyetemi KISZ-szervezet első félévben végzett munkáját, vitatta meg március másodikán a KISZ-bizottság. A végrehajtó bizottság jelentése alapján foglalkozott a KISZ-munka legfontosabb területeivel.

A jelentés elemzi politikai nevelőmunkánk helyzetét és a politikai órák néhány ta-

pasztalátát. A KISZ politikai munkája a félév folyamán a tapasztalható egyenetlenségek ellenére is, további előrehaladást mutatott, mely leginkább érezhető volt a politikai körök színvonalának emelkedésében, a világnézeti körök iránti nagy érdeklődésben. Az ifjúság a szocializmusért mozgalom segített ráirányítani a figyelmet a marxizmus-leninizmus tárgyainak fokozottabb tanulására, ideológiai művek olvasására. Ugyanakkor hiányosságai politikai munkánk, hogy az egyéni legfőbb tevékenység rendszeres nevelőmunka, különösen a KISZ-en kívüliekkel szemben, továbbna sem kielégítő. Másik hiányosság, hogy nem alakítottunk ki rendszeres kapcsolatot az ideológiai tanszékkel. Nagy segítséget jelentene, ha a KISZ vezetői, aktivistái megismernék azokat a tapasztalatokat, melyeket a tanszék az oktatás közben, szemináriumokon szereztek.

Az ifjúság a szocializmusért mozgalom tartalmi munkájának területevé vált az elmúlt félévben. A mozgalomban 950-en vesznek részt. Népszerűségének egyik legfőbb oka, hogy benne világos, egyszerű formában megfogalmazást nyertek azok a legfontosabb feladatok, melyek végrehajtása egyformán szolgálja az egyén és a közösség érdekét. A mozgalom pezsdítően hatott egész KISZ-munkánkra, eredményeképpen sikerült még fokozottabban ráirányítani a figyelmet a tanulásra, a marxista-leninista világnézet elsajátításának fontosságára. Elértük végre,

hogy a KISZ-tagok átlaga, ha nem is lényegesen, de magasabb lett, mint a KISZ-en kívülieké.

Komoly eredmények mellett hiba az, hogy bizonyos egyoldalúság kezdett kialakulni a vállalások teljesítésében azzal, hogy a mozgalomban résztvevők lényegében csak tanulmányi téren tett vállalásokért tettek erőfeszítéseket, míg a többi, elsősorban a politikai nevelőmunka, a kulturális, és sport munka területén tett vállalások teljesítése háttérbeszorult.

A jelentés értékeli az elmúlt félév tanulmányi eredményeit, ezzel azonban még külön cikkben foglalkozunk.

Diákotthoni munkánkról elmondható, hogy az önkormányzati helyzet tovább javult, színvonalasabb lett a diákotthonaink munkája, élénkült a kollégiumi élet. Diákotthonaink politikai helyzete nem azonos. Legjobb eredményeket a politikai nevelőmunkában a Veres Pálné utcai diákotthonban érték el, és ebben igen nagy szerepük volt a párt-össztündíjas hallgatóknak. Ez a diákotthon áll legközelebb a kollégiummá alakuláshoz.

Szervezeti életünk jelentős mértékben megszilárdult. A decentralizációval sikerült egy olyan szervezeti formát kialakítani, amely csökkentette a funkcionáriusok terhelését, fokozta a vezetés hatékonyságát, elősegítette, hogy tömegmunka helyett egyre inkább az egyénekkal való rendszeres foglalkozás, nevelőmunka kerüljön előtérbe.

A tanulmányi verseny értékelése

A KISZ-kongresszus tiszteletére indított tanulmányi versenyben a végleges értékelés szerint a következők a sorrend alakult ki.

1. Negyedik évfolyam ker. kar 405 pont,

2. Második évfolyam ipar kar 385 pont,
3. Harmadik évfolyam általános kar 366 pont.
Képünkön Huszár Ernő átadja a nyertesek képviselőjének a vándorzásdíjat

ÖNÉLETRAJZ

avagy

„Hozzászólás a február 28-i szám vezércikkéhez”

Es ist Pause!

Egy pillanatot, és elül a lárma. Kis közösségünk „újságírása” az ő sajátos gesztusával „hához szálitja” a megrendeléseket, majd siet a helyére és leül, hisz már mindenki olvas — olvassa egyetemünk lapját, amely a miénk, hisz rólnak, a mi sikereinkről, illetve sikertelensegeinkről ír.

... a vezércikk, igen, az ember ott kezd. Elolvasom, felnézek, várok és közben gondolkodom. Ismerős sorok, szinte a mi csoport-életünk első két évét látom megírva, de most már mindezt olyan messziről nézem, új helyzetből... de hiszen éppen erről akarok beszélni.

Három és fél év egy ember életében nem nagy idő, de egy csoportban, amely ennyit a magáénak mondhat, ott szinte történelem.

Talán az elején kezdem: közösségünk 1957-ben került egyetemünkre. Általános pszichizáció uralkodott, a tanulmányi fejelem gyenge volt, némely társunk 2—3 U. V.-t is szerzett. A közös megmozdulásokat általában ítélte a közönyösség és a széthúzás. Emellett az egység nem kívánatos — klíkk-formában jutott kifejezésre.

A KISZ-tagok számbelileg 50 százalék alatt voltak, tanulmányi eredményük elmaradt a csoportátlagtól. Ilyen feltételek mellett nem gyakorolhattak döntő hatást a csoport fejlődésére.

Talán kilátástalan volt a helyzet? Nem! Egy pillanatra sem. Volt egy erősségünk, az elvi szilárdság. Lehet, hogy ez frázisnak tűnik, vagy egyáltalán nem eléggé érthető, mit kívánok vele mondani, ezért a következőkben megpróbálom rávilágítani.

Kevésszámú, de szervezett KISZ-tagságunk fontos szerepet játszott az ellenforradalom ideológiai maradványainak felszámolásában, a szer-

vezet megerősítésében. Ebben az időben fő terület a politikai munka volt, s így nem helyeztünk elég súlyt a tanulmányi eredményekre. Ennélkül pedig nem lehet a csoport elé állni, közös munkát és vezető szerepet követelni. Miután fő hiányosságainkat tanulmányi vonalon sikerült némileg kijavítani, nőtt a határozottságunk, s felvetettük a csoporton belüli aránytalan munkamegosztás kérdését. Nyilvános munkaértekezleten tárgyaltuk meg a csoportban kialakult fő ellentéteket és név szerint kemény kritikával illettük a széthúzókat. Ezen a munkaértekezleten már a KISZ-tagok ragadták magukhoz a kezdeményezést. A megbeszélést párnapos csend követte, s azután mintha érezni lehetett volna a megváltozott légkört. Mindez két évvel ezelőtt történt. Természetesen, nem külön meg minden problémát — ezt még ma sem mondhatjuk el, de kétségtelen, hasznos volt: egészséges folyamat indított el, gondolkodni kezdtek az emberek. Talán ez időtől számíthatjuk az erős vezető mag kialakulását, amely motorként viszi előre 35 ember életét az egyetemen, amely ma is állandóan alakul, erősödik, s egyre inkább beletartozik a csoport többsége.

A kollektív színház- és mozilátogatások mellett hangszíni, vásárcsarnoki, látgymányosi, balatonaligai társadalmi munkákkal érlelődött a csoportszellem. Közben a KISZ erősödött önmagán belül és a helyes felvételi politika révén is. Bevontuk a munkába, majd sorainkba — anélkül, hogy elvi engedélyt teltünk volna. Az a helyes, utólag beigazolódtott értékelés alakult ki, hogy a KISZ-en kívüliek között vannak egyedülálló, zárkózott, s ugyanakkor tehetséges emberek. Elfoglalta őket egyéni problémájuk, s nem látták, hogy a társadalmi munka milyen fejlődést jelent számukra. Ná-

luk döntő változást úgy tudunk elérni, hogy elsősorban szakmai érdeklődésükön, tudásukon keresztül vontuk be őket a munkába, így nem érezték gyengének, idegennek magukat, sőt ellenkezőleg. Jó TDK-dolgozatok születtek, s megindult a gyengébb hallgatók segítése is. Ezt követte a csoportos vizsgák, a közös felkészülés, amelynek eredményeként 3,93-as átlagot értünk el. A KISZ-tagok átlaga meghaladta a KISZ-en kívüliekéit. A tanulmányi eredményekhez nagyban hozzájárult a két csoport közötti verseny, amelyet az iparstatistika szemináriumvezetők, Komjáti és Rác elvtársak segítettek. A verseny során a vesztes csoport sem járt rosszul, mert végeredményben az egész évfolyam egyszerre — egyetlen u. v. nélkül — tette le statisztikai szigorlatát. A verseny külön értéke, valóban mozgósított, ösztönözte a hallgatókat arra, hogy egyéni érdekeiket a csoporttal együtt tekintettel a csoportérdekre is. Nem volt olyan hallgató, aki e korábban gyakori, klasszikus mondásra hivatkozott volna: „Rendűségemhez elég egy kettes is, nem töröm magam”.

Végeredményben a csoport 25 százaléka kitűnő és jeles, 50 százaléka jó, 25 százaléka erős közepes rendű. Elégséges sincsen, s mindössze egy u. v. akad. A munka eredményességét a jörendűek 50 százaléka mutatja. Erre méltán büszke a csoport. A félév utáni munkaértekezleten kiértékeljük az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom vállalásait. KISZ-tagjaink valamennyien teljesítették, sőt túlteljesítették azokat. Azt a következtetést vontuk le, hogy eredményeink biztosítéka a jó kollektív szellem, a csoportban kialakult bírálat, ellenőrző hang. Így van értelme az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom vállalásainak, így van értelme a tanulmányi versenynek.

M. J. Ipar IV/1.

Közös szórakozás nyári munka

A táncsoport együttesen jelentkezett nyári építőtáborba

Néhány perccel fél hét előtt nyitottam be a táncsoport próbatermébe — a próba csak fél hétkor kezdődik, de már sokan gyakoroltak a teremben.

Halupa Béla elvtársához, a táncsoport vezetőjéhez fordultam kérdéssel:

— Milyen darabot próbálnak ma?

„Szüreti mulatság című táncjáték bemutatására készülünk. Április 16-án lesz itt az egyetem egy táncfesztivál, s azon fogjuk előadni. Szeretnénk, ha sikerülne.”

Tovább akartam kérdezni, de nem volt szükség rá — ő maga mesélt programjairól, terveikről.

„A táncfesztivál mellett fel kell készülnünk egy televíziós szereplésre is, ami március 15-én lesz, és amelyen az egyetemi énekkar is részt vesz. Ennyit a közeljövőről.”

Szorgalmasan, szívesen próbálnak és sikeresen szerepelnek, ezt mutatta a március 7-én egyetemünkön bemutatott műsor is.

— Hol szerepeltek az elmúlt hónapokban?

„Sokat táncoltunk gyárakban — egy-egy ilyen műsor mindig magy sikert arat. Nagyon hálás a gyári közönség. Legutóbb a Műszaki Művekben voltunk, Soroksáron, természetesen ezután is gyakran fogunk üzemekbe látogatni.”

— Mit adtak elő a Műszaki Művekben?

„Szatmári csárdás, Éjfél után, Patak partján, Farsang vége című táncjátékokat — válaszol Halupa elvtárs. Nemcsak üzemekbe járunk, voltunk már néhányszor vidéken is —, talán ezek a legkedvesebb fellépések, mindig jól sikerülnek. A múlt évben például Pustavacsvon voltunk. A műsor előtt a röplabdapálya építésében segítettünk. Aztán jól sikerült az előadás is. Re-

méljük, ezután is lesz lehetőségünk arra, hogy vidékre mehessünk. Persze, tudjuk, hogy nehéz lesz az útiköltséget előteremteni, de érdemes.

— Mit terveznek a nyárra?

„Ezek valóban csak tervek, de szeretnénk, ha valóra válnának. Már biztos az, hogy június és július hónapban a Budapesten járó külföldi turistáknak fogunk műsort adni, hetenként kétszer. És ami a terveket illeti... A tánckar közösen jelentkezett építőtáborba. Együtt szeretnénk dolgozni, sokat segítené ez nekünk abban, hogy egy igazi, jó kollektívát alakíthassunk ki. Természetesen, ha ezt nem lehet, akkor is el fogunk menni, ki-ki külön a saját csoportjával. Nyárra terveztünk egy edzőtáborot is. Hasonló táborozáson a múlt nyáron vettünk részt, Balatonkenesén. Nagyon sokat lendített a csoporton, különösen a fiatalabak szereztek itt hasznos tapasztalatokat. Ez a táborozás természetesen inkább munkát, mint pihenést jelentett, mert sokszor még a fürdésre legmegfelelőbb időben is gyakoroltunk.”

S még egy utolsó kérdés Halupa elvtárs:

— Hogyan tanulnak a táncsoport tagjai?

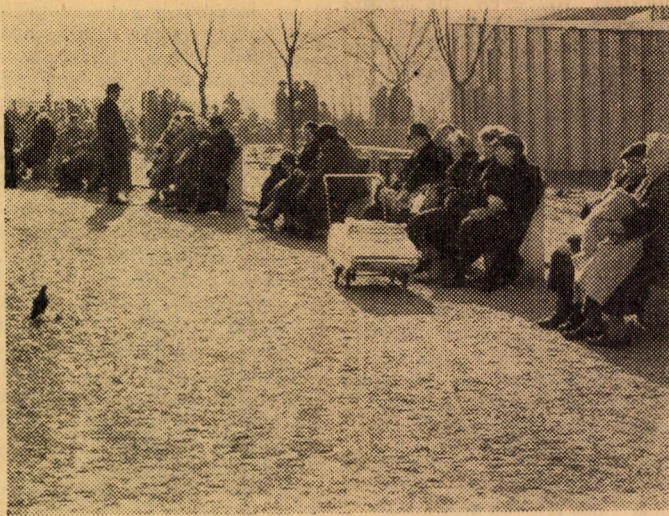
Erre már egy fiú válaszolt: — Három egész nyolctized felét volt a vizsgátlagunk.

Azt hiszen ez a szám mindennél többet mond. Egy jó rendűségnek megfelelő átlag, amelyet egy kiváló táncsoport ért el — nem kis szorgalomról tanúskodik. Amikor befejeztük a beszélgetést, a próba már folyt. Vidáman, de munkához illő komolysággal. — Így dolgoznak ők mindig.

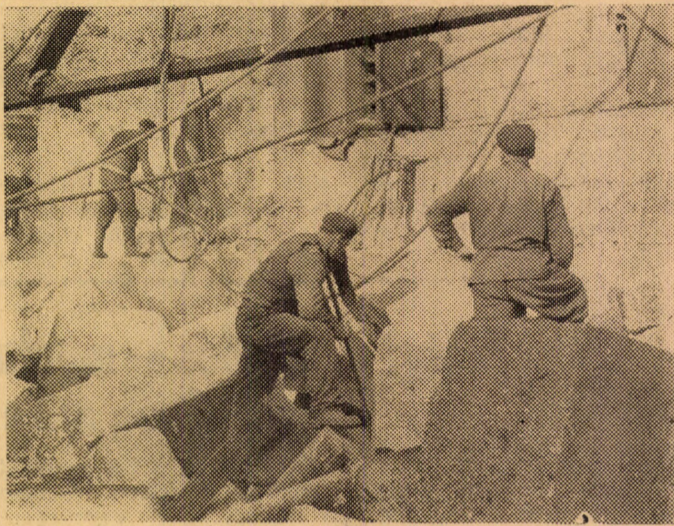
Végezetül szeretnék a tánckarnak további eredményes munkát, és sok sikert kívánni.

H. F.

TAVASZI SÉTA FÉNYKÉPEZŐGÉPPEL

Nehéz szabad helyet találni az első napfördőre a Dimitrov téren

Tavaszi napfény serkenti a munkát az Erzsébet-híd építésénél

És ahol a napfény mellett még elkél egy-két lapát szén (foto: Sörös)

SPORT

Egyetemünk sportja

I. SZAKOSZTÁLYI SPORT

Lapunk mostani számában három részből álló, egyetemünk sportjával foglalkozó cikksorozatát indítunk. Termünk az, hogy a mostani számban a szakosztályi sporttal, a következő számban a tömegsporttal, majd a Kilián-próbával és létesítmény helyzetünkkel foglalkozunk.

Ezek után térjünk át az első kérdésre. Egyetemünk sporttevékenységét a Sport Club irányítja és fogja össze. A Sport Club keretében hat szakosztály működik. Ezek a labdarúgók, asztalitenisz, cselgáncs, kosárlabda, röplabda és természetjáró szakosztály. A férfi kosárlabda csapat a budapesti I. osztályban, a labdarúgó, a kosár és a férfi röplabda csapat a budapesti II. osztályban szerepel. A kerületi bajnokság első osztályában játszik férfi asztalitenisz csapatunk. Női csapat, sajnos nem indult, mert a kerület nem indított női bajnokságot. Cselgáncs szakosztályunk, amely ősszel alakult, a felkészülésben még nem tart ott, hogy versenyeken vehessen részt. A természetjáró szakosztály vezetésével az elmúlt időben bajok voltak, reméljük ezek az újjaalakulással megoldódnak.

A szakosztályokról nyert általános kép jónak mondható. Jó a szakmai nevelés, biztosítva vannak az eredményes munka egyéb feltételei is. Javítanivaló a fejelem terén akadna. Gondolok itt az edzősek látogatására, a mérkőzések előtti szombat esti „önmegtartóztatásra”. A tanulmányi helyzet megnyugtatóan jó. A sportolók átlaga 3,88, jobb az egyetemi átlagnál. A szakosztályban sportolók száma 161, a hallgatóknak kb. a 15 százaléka. Ez kevés. Vannak azonban olyan körülmények, melyek indokolják ezt az elégsé alacsony létszámot, de ezekkel majd a cikksorozat harmadik részében foglalkozunk.

A sportok vezetésének munkájában — s most idézzük a Sport Club 1960. évi munkájáról készült jelentést — „...Több volt az elvi és kevesebb a gyakorlati munka”. Ez a mondat lényegében a valóságra mutat rá — szép szavakkal. Nem kielégítő a vezetőség kapcsolata a szakosztályokkal, a vezetőségi ülések többször nem teljes létszámúak, a vezetőség irányítói munkáját a szakosztályi sportban a Testnevelési Tanszék, a tömegsportban a KISZ helyettesíti. S itt a másik hiba. Túlzottan szétválik a tanszék és a KISZ tevékenysége. Feltétlenül szükség van arra, hogy úgy a tanszék, mint a KISZ foglalkozzék a sportmunka minden területével. Az utóbbi időben örvendetes változások történtek. Megalakultak a szakosztályokban a KISZ sejtek, és a tanszék is hathatósabban támogatja a KISZ-sportfelelős munkáját. Véleményünk szerint ezen a területen még további „közeledésre” van szükség. Reméljük, itt is változást fog hozni a Kilián-próba. Nem kielégítő a propaganda-tájékoztató munka. Hallgatóink nagy része nincs tájékoztatva egyetemünk sportéletéről. A „Közgazdász” munkája ezen a területen részproblémákkal foglalkozik, kis terjedelemben hiányosságokat pótolgatva, de nem szüntette meg. Ezen a területen feltétlenül szükséges a változás.

S végül néhány szót a KISZ-sportmunkájáról. Ez a sportmunka nem kielégítő, mondhatnánk, hogy a sportot mostohagyerekként kezeli. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a KISZ-szervezet nem támogatja a sportmunkát, de a KISZ-szervezet munkájában a sport nincs az őt megillető helyen. Pedig a KISZ fokozottabb támogatására nagyobb szükség lenne.

— Moni! —

Asztalitenisz

Az asztali szakosztály a tavaszi idényben három mérkőzést játszik. Az első két mérkőzésen a csapat vereséget szenvedett. A harmadik:

Közgazd. E.—Dugattyúgyűrűgyár 9:7
eredménnyel végződött. Győzött: Vályi 3, Hapka 2, Vértés 2 és Vincze 2.

Labdarúgás

Pénzverde—Közgazd. Egy. 3:0 (2:0)

Február 26-án, Fások pályán. A csapat a következő összeállításban játszott. Varga — Szép, Harbula, Csapó — Pénzes, Gulyás — Kisch, Gedai, Rázga, Pető, Csikar. A csapat idényeleji formában játszott. A csatársor Harbula kiválásával elvesztette ütőképességét.

Közgazd. Egy.—Budapesti HÉV 2:1 (2:1)

Március 5. Összeállítás: Varga — Szép, Pénzes, Csapó — Gedai, Csikai — Pisch, Leveda, Rázga, Pető, Harbula.

Kemény, a második félidőben a durvuló mérkőzésen javuló játékkal győzött a csapat. A játékvezető igen gyenge volt. A csatársor eredményességét Harbula előrevitele javította. Megérdemelt győzelem.

Cselgáncs

A szakosztály felhívással fordul a sportág iránt érdeklődő I—II. éves (85 kg-on felül bármely évfolyam) hallgatók-

hoz, hogy jelentkezzenek a szakosztályban. Jelentkezés 1961. március 22-én 18,30-kor az egyetem tornatermében.

KOSÁRLABDA

Férfi mérkőzések. II. forduló Közgazdasági Egy.—Pénztézetek 59:53 (30:14)

Kezdő csapat: Kiss (8), Gombóc (4) — Lutter (1) — Sörös (12), Szegedi (14). Csere: Horváth (7), Frank (4), Botlik (9), Kameniczky, Faragó. A csapat az első félidőben játszott jól, ekkor keményen védekezett és a támadások befejezése is jól sikerült. Végig vezetünk a II. félidőben is. A befejezés előtt 6 perccel 21 pont volt a különbség — ekkor azonban cserekkel és gyengébb véde-munkánkat kihasználva, az ellenfél jelentősen csökkentette a hátrányt. Jók: Horváth, Sörös, Botlik.

III. forduló.

Közgazd. Egy.—FM 64:49 (36:24)

Kezdő csapat: Horváth (9), Kiss (13) — Lutter 11 — Sörös (4), Szegedi (16). Csere: Botlik (5), Gombóc (2), Frank (3), Kameniczky (1), Frank, Szijjártó.

A lassúbb, de magassági fölényben lévő zónarendszert

játszó ellenfél ellen biztosan győzött a csapat. Csak a mérkőzés egyes szakaszaiban játszottunk jól. Jók: Kiss, Botlik, Szegedi, Horváth.

Tartalék bajnokság

Közgazd. Egy.—Állatorvos 52:58 (23:27).
V. Izzó/B—Közgazd. Egy./B 57:52 (32:17).

Női mérkőzés

Közgazd. Egy.—Orion 41:32 (13:12) (15:16) (13:4). Kezdő csapat: Szatmári (2), Fülöp (6), Nagy (5), Pallag —, Szűcs (11). Csere: Thomázy 7, Kertész (10).

Sok hibával játszott a csapat és csak a hosszabbításban nyújtott elfogadható teljesítményt.

KÖZGAZDÁSZ

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Cím: IX., Dimitrov tér 8. Telefon: 186—830/138 m. Szerkesztő: Bögre Katalin Kiadja: Hirlapkiadó Vállalat Készül a Szikra Lapnyomdában Megjelenik 2 hetenként Szikra Lapnyomda

Szakszöveg — másból

Mint a „Közgazdász” riportere a napokban ellátogattam a ... egyetemre és ott alkalmas volt megtekinteni néhány nyelvi órát. Érdeklődéssel láttam munkához, hiszen értesüléseim szerint egy megoldandó problémáról kellett helyzetképet adnom.

Megérkezésemkor az egyetem folyosóján élénken vitázó és láthatóan izgatott társaságra lettem figyelmes. Micsoda szerencse! Nem számítottam rá, hogy ilyen késői időben együtt találjak egy nyelvi csoportot. De miért vannak a folyosón? Miért e különös viselkedés? Röviden feleletet kaptam rá. A csoport óráját ugyanis áthelyezték este fél héttől fél kilencig. Ez az időpont több hallgatónál ütközik a tanterv egyéb foglalkozásaival, és szabad termet sem lehet találni. (Ez utóbbi volt a folyosón ácsorgás oka.) A hallgatók amellet fáradtak, semmiképpen sem jó ez az időpont. A tanár számára hasonlóképpen kényelmetlen. Szóadalkoztam és megkérdeztem, nem lenne-e megfelelő a többi csoporttal egy időben... Egy-mást túlkibálva vágtak szavamba: „Dehogyan! A tanárnak, a diákoknak egyaránt ez lenne a jobb, tantervbe sem ütközik, üres terem is van...” Hát, ezt akkor én nem értem! Megnyugtattak, hogy ők sem.

Miután végre egyikük üres termet talált, a kedvező alkalmat felhasználva csatlakoztam a csoporthoz, végighallgattam órájukat.

A foglalkozás jegyzetformában kiadott szakszövegek fordításából állott. Ez a következőképpen történt: egy hallgató felolvasott egy mondatot az új szövegből. A csoport ezután a tanár vezetésével és két-három szótár segítségével, közös erővel lefordította a

kérdéses mondatot. Volt ugyan néhány szó, ami egyetlen szótárban sem fordult elő, értelmét csak találgatni lehetett — ez azonban csak a kisebb problémák közé tartozott. Az egyes mondatok lefordítása után mindig akadt ugyanis egy-két esztelen fanatikus, akik szerették volna megérteni, amit olvastak. Hangos kacajra jarkadtam, mikor közölték velem, hogy csak két-három év múlva fogják magyarul tanulni azt a szaktárgyat, melyből a legnehezebb részeket most idegen nyelven kellene megérteni. Olyan hallgató is akadt, aki kétségbe vonta a foglalkozások nyelvtanulási jellegét, és inkább matematikaóráként tartotta számon. Érdekes, ez a fordításnak nevezett valami engem is erősen emlékeztetett a kettes számrendszerről a tizes számrendszerre való mechanikus átszámításra.

A következő napon meglátogattam egy másik nyelvi csoport óráját. Itt társalgási szöveg képezte a tananyagot. Ezért lepődtem meg, amint a társalgó hallgatók ajkát a következő mondatok hagyták el: „A kolostor pléhikannáját beleppte egy penészgombatenyészet.” — „A déli meridián csillagképében a tejút-rendszer balra deklínál.” — „A finomszemcsés, keményfokozatú mosólappapírok kereskedelmi árrése hanyatló tendenciát mutat.”

Először azt hittem, meg akarnak tréfálni. Akadna talán olyan ember a földkerekségen, aki így módon társalog? Nem hittem el. Kételemim elosztására elem tettem a jegyzetet, melyben ott állott a fenti szöveg nyomtatva. Nem lidércnyomás tehát, hanem tény és való.

Látogatásomon érdekes dolgokat tapasztaltam, s egyben feltámadt bennem a kíváncsiság saját egyetemünk nyelvi oktatása iránt. Talán sor kerül egyszer ilyen látogatásra is.

F. P.

A mese tanulságáról

Hol volt, hol nem volt, az Operenciás Dunán is túl, volt egyszer egy vizsgáztató. Ez a vizsgáztató nagy hirre tett szert a Dunán túl egy igen híres mondásával. De ne vágjunk a történet elébe. Úgy kezdődött, hogy bement a diák, kihúzta a tételt, aztán felkezdte. Remegve leült az asztal elé.

— Tessék, kollega... A vizsgázó kezdte az elején, ha tudta. Aztán beszélt, beszélt, míg egyszer csak — és ez majdnem minden alkalommal így történt — a vizsgáztató félbe nem szakította.

— Mikor jegy-

zik meg már végre, hogy a Műegyetemhez logika kell. Ha blabláznunk akarunk, menjenek a Duna másik oldalára. És telt-múlt az idő. A Duna másik oldalán mérnök-közgazdász szakot terveztek. És beiratkozott a vizsgáztató is. Elkövetkezett a félév, s mint szokás, ott írásbeli és szóbeli vizsga is volt. Az írásbeli értékelése után, szép sorjában járultak a vizsgázók, és így a mi vizsgáztatónk is — az elé a bizonyos asztal elé. Ott először megnézték az értékelte írásbelit, aztán következett a

szóbeli. Igenám, akinél az írásbeli jó volt. De a mi vizsgáztatónk mind a négy tételét hibásan oldotta meg. Persze, nem küldték onnan a Duna innenső oldalára, és ő mégis felháborodott. Mi lenne, ha a Műegyetemen ő ilyen szigorúan osztályozna? Vajon mi lenne?

Eddig a történet. Mi a tanulsága? Tanmeséknél szokás ezt megírni. De mégse írjuk ide, csak esetleg annyit: Talán mégse olyan „blabla az a blabla”.

(A Jövő Mérnöke 1961. március 6-i számából.)